

Uvod

Provedba Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10 i 112/12, dalje u tekstu: Zakon), predstavlja iznimno važan i sveobuhvatan projekt kojim je od 1. siječnja 2011. godine promijenjen način provođenja ovrhe, a kojemu su glavni ciljevi uređenje odnosa između dužnika i vjerovnika, povećanje učinkovitosti naplate potraživanja i zaštita vjerovnika.

Ovrha na novčanim sredstvima potrošača provodi se temeljem osnova za plaćanje (ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela) i zahtjeva ovrhovoditelja za izravnu naplatu novčane tražbine. Kao i poslovni subjekti, i određeni broj potrošača u RH, zbog nedostatka novčanih sredstava na računima, ima problema u podmirivanju dospjelih obveza.

S obzirom da su Zakonom navedena primanja koja su izuzeta od ovrhe, u uvjetima ovrhe ovršenik je dužan Financijskoj agenciji (dalje: Fina) dostaviti obavijest za svako primanje, naknadu koji su izuzeti od ovrhe. Po primitku obavijesti od ovršenika, Fina je dužna o ovršeniku i vrsti tražbine za koju je ovrha propisana obavijestiti uplatitelja primanja/naknade, a radi uskrate uplate primanja izuzetog od ovrhe na ovršenikov račun. Ovršenik otvara poseban račun na kojeg se uplaćuju izuzeta primanja dok su sredstva na svim ostalim računima premetom ovrhe. Od ovrhe je izuzet iznos od 2/3 prosječne neto plaće u RH, a ako je plaća manja od prosječne izuzet je iznos u visini 3/4 plaće ovršenika, ali ne više od 2/3 prosječne neto plaće u RH.

Kao jedna od mjera rješavanja problema potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje više od 360 dana donesen je Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama (NN 62/18) koji je stupio na snagu 21. srpnja 2018. godine. Fina je sukladno navedenom Zakonu izvršila odgovarajuće postupke prestanka postupanja po osnovama za plaćanje za ovršenike i tražbine koji ispunjavaju zakonske uvjete.

Unatoč prednostima prethodnog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima koji je osigurao učinkovitu, jednostavnu i sveobuhvatnu ovrhu na novčanim sredstvima, dosadašnja praksa ukazala je potrebnim implementirati određene dopune odnosno usklađenja, a kako bi se otklonile nedoumice u postupanju. Najvažnije novosti u postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima koje su sadržane u novom Zakonu, objavljene su na WEB stranici Fina. Sukladno odredbi čl. 33. st. 1. novog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 2/20, 46/20, 47/20, 83/20, 133/20), koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2018. godine, automatizmom se prestala provoditi ovrha po osnovama za plaćanje koje su bile evidentirane u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje na teret ovršenika fizičke osobe, a koje se nisu naplatile u cijelosti u roku od 3 godine od datuma primitka u Finu i po kojima nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci. Po toj se osnovi djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovrha po osnovama za plaćanje za 225.322 ovršenika.

1. Analiza duga potrošača po teritorijalnom kriteriju – stanje 31.03.2026.

Prema odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (dalje: Zakon), Fina provodi ovrhu na novčanim sredstvima ovršenika, poslovnih subjekata i potrošača. Sukladno Zakonu, pod pojmom „potrošač“ podrazumijeva se fizička osoba koja ne obavlja registriranu gospodarsku djelatnost i koja se ne bavi slobodnim zanimanjem.

Prema podacima koje je obradila Fina, 31. ožujka 2026. godine, 197.291 potrošač nije podmirio svoje dospjele osnove za plaćanje. Dug potrošača, evidentiran u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje, iznosio je 3,1 milijardu eura. Krajem prosinca 2025. godine evidentirano je 196.807 potrošača s neizvršenim osnovama, a dug je iznosio 3 milijarde eura.

Analiza dospjelih neizvršenih osnova potrošača, stanje na dan 31. ožujka 2026., pokazala je da je, apsolutnom broju u županiji Grad Zagreb najviše dužnika i najveći iznos njihova duga.

Tablica 1. Pregled dospjelih neizvršenih osnova potrošača, promatrano po županijama – stanje 31.03.2026., rang po broju potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje

Šif. žup.	Naziv županije	Broj stanovnika	Broj potrošača	Iznos neizvršenih osnova	Iznosi u eurima	
					Udio potrošača u broju stanovnika u %	Udio potrošača u broju radno sposobnog stanovništva u %
21	Grad Zagreb	767.131	39.411	779.635.907	5,14*	8,02
17	Splitsko-dalmatinska	423.407	17.499	196.651.387	4,13	6,51
14	Osječko-baranjska	258.026	15.126	165.079.488	5,86*	9,12*
1	Zagrebačka	299.985	15.049	191.927.848	5,02	7,86
8	Primorsko-goranska	265.419	12.349	569.767.473	4,65	7,54
3	Sisačko-moslavačka	139.603	9.685	76.785.178	6,94*	11,15*
18	Istarska	195.237	9.052	94.176.817	4,64	7,42
16	Vukovarsko-srijemska	143.113	8.419	73.153.399	5,88*	9,33*
12	Brodsko-posavska	130.267	7.198	68.366.247	5,53*	8,75*
5	Varaždinska	159.487	7.060	135.723.949	4,43	6,78
13	Zadarska	159.766	6.971	66.403.091	4,36	7,10
7	Bjelovarsko-bilogorska	101.879	6.330	125.706.999	6,21*	9,96*
6	Koprivničko-križevačka	101.221	6.145	73.387.837	6,07*	9,55*
20	Međimurska	105.250	6.104	63.409.620	5,80*	9,15*
4	Karlovačka	112.195	5.442	46.309.985	4,85	7,74
2	Krapinsko-zagorska	120.702	4.964	68.033.599	4,11	6,28
19	Dubrovačko-neretvanska	115.564	4.337	46.014.862	3,75	6,04
15	Šibensko-kninska	96.381	4.279	46.767.686	4,44	7,42

Šif. žup.	Naziv županije	Broj stanovnika	Broj potrošača	Iznos neizvršenih osnova	Udio potrošača u broju stanovnika u %	Udio potrošača u broju radno sposobnog stanovništva u %
10	Virovitičko-podravska	70.368	4.058	37.182.584	5,77*	9,02*
11	Požeško-slavonska	64.084	3.016	22.583.179	4,71	7,49
9	Ličko-senjska	42.748	1.993	19.706.552	4,66	7,62
	Sjedište izvan RH	3.871.833	2.804	83.645.048	0,07	0,11
	Ukupno RH	3.871.833	197.291	3.050.418.735	5,10	8,05

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

*Više od prosječnog udjela potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje u broju stanovnika.

U odnosu na ukupan broj stanovnika županije, najviše je potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje u Sisačko-moslavačkoj (6,94%), Bjelovarsko-bilogorskoj (6,21%), Koprivničko-križevačkoj (6,07%), Vukovarsko-srijemskoj (5,88%), Osječko-baranjskoj (5,86%), Međimurskoj (5,80%), Virovitičko-podravskoj (5,77%), i Brodsko-posavskoj županiji (5,53%) te Gradu Zagrebu (5,14%). U odnosu na broj radno sposobnog stanovništva, najviše je potrošača također u Sisačko-moslavačkoj (11,15%), Bjelovarsko-bilogorskoj (9,96%), Koprivničko-križevačkoj (9,55%), Vukovarsko-srijemskoj (9,33%), Međimurskoj (9,15%), Osječko-baranjskoj (9,12%), Virovitičko-podravskoj (9,02%) i Brodsko-posavskoj županiji (8,75%) te Gradu Zagrebu (8,02%).

2. Analiza duga potrošača po gradovima i općinama RH – stanje 31.03.2026.

Na rang listi 25 gradova s najvećim brojem potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje i rang listi 25 gradova s najvećim iznosom duga, 18 je istih gradova.

Tablica 2. Rang lista 25 gradova po kriteriju broja potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje – stanje 31.03.2026. Iznosi u eurima

Rang	Grada/općine	Broj stanovnika**	Broj potrošača	Udio u ukupnom broju stanovnika u %	Broj radno sposobnog stanovništva (od 15-64 godine)**	Udio u broju radno sposobnog stanovništva u %
1.	Zagreb	767.131	39.411	5,14	491.714	8,02
2.	Split	160.577	6.691	4,17	102.351	6,54
3.	Rijeka	107.964	5.978	5,54	66.853	8,94
4.	Osijek	96.313	4.905	5,09	62.091	7,90
5.	Slavonski Brod	49.891	3.071	6,16	31.121	9,87
6.	Velika Gorica	61.075	3.055	5,00	38.840	7,87
7.	Zadar	70.779	2.969	4,19	44.376	6,69
8.	Sisak	40.121	2.947	7,35	25.015	11,78
9.	Pula	52.220	2.935	5,62	32.502	9,03
10.	Karlovac	49.377	2.577	5,22	30.869	8,35
11.	Bjelovar	36.316	2.316	6,38	22.610	10,24
12.	Varaždin	43.782	2.081	4,75	27.877	7,46
13.	Čakovec	27.122	2.012	7,42	16.979	11,85
14.	Vinkovci	30.842	1.895	6,14	19.721	9,61
15.	Šibenik	42.599	1.824	4,28	25.963	7,03
16.	Dubrovnik	41.562	1.602	3,85	25.797	6,21
17.	Kaštela*	37.794	1.592	4,21	24.466	6,51
18.	Samobor	37.435	1.590	4,25	24.082	6,60
19.	Vukovar*	23.175	1.568	6,77	13.782	11,38
20.	Petrinja*	19.950	1.430	7,17	12.709	11,25
21.	Koprivnica	28.580	1.335	4,67	18.296	7,30
22.	Križevci*	18.949	1.270	6,70	12.104	10,49
23.	Zaprešić*	24.133	1.254	5,20	15.301	8,20
24.	Đakovo*	23.577	1.248	5,29	15.440	8,08
25.	Kutina*	19.601	1.229	6,27	12.224	10,05
	Ukupno	1.910.865	98.785	5,17	1.213.083	8,14
	Ukupno RH	3.871.833	197.291	5,10	2.450.178	8,05
	Udio u RH u %	49,35	50,07		49,51	

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

*Grad je na rang listi 25 gradova/općina po broju potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje, ali ne i na rang listi 25 gradova/općina po iznosu duga potrošača.

**Izvor DZS, Popis 2021.

Prema broju potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje u odnosu na broj stanovnika, izdvaja se Čakovec sa 7,42%, slijedi Sisak sa 7,35%, Petrinja sa 7,17%, Vukovar sa 6,77%, zatim Križevci sa 6,70%, Bjelovar sa 6,38%, Kutina sa 6,27%, Slavonski Brod sa 6,16% i Vinkovci sa 6,14% potrošača. Na popisu tih potrošača, promatrano po gradovima/općinama, po iznosu duga (tablica 3), izdvaja se općina Rovišće koja je četvrta na rang listi po iznosu duga potrošača, ispred većine gradova koji imaju više stanovnika.

Prema prosječnom iznosu duga, najviše je potrošača s evidentiranim neizvršenim osnovama za plaćanje u općini Rovišće, a njihov prosječan dug iznosi 245 tisuća €. Slijede ih potrošači grada Kastva s dugom od 101 tisuću €, Rijeke s dugom od 78 tisuća €, potrošači općine Gornji Kneginec s dugom od 65 tisuća €, potrošači općine Sveti Ivan Žabno s dugom od 60 tisuća €, potrošači općine Petrijanec s dugom od 59 tisuća €, potrošači grada Novog Marofa s dugom od 50 tisuća €, Makarske s dugom od 25 tisuća €, Varaždina i Zagreba s dugom od 20 tisuća €, Velike Gorice s dugom od 19 tisuća € te Čakovca s dugom od 16 tisuća €, dok su potrošači u preostalih 13 gradova s rang liste, u prosjeku dužni od 7 tisuća € (potrošači grada Karlovca) do 13 tisuća € (potrošači Splita, Samobora i Koprivnice).

Promatrano po udjelu potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje u broju radno sposobnog stanovništva, za 25 gradova/općina na rang listi kreiranoj po kriteriju iznosa duga potrošača, izdvaja se Sveti Ivan Žabno s 12,38%-tnim udjelom tih potrošača u broju radno sposobnog stanovništva, a slijede Čakovec s 11,85%, Sisak s 11,78%, Rovišće s 11,07%, Bjelovar s 10,24%, Petrijanec s 10,17% i Slavonski Brod s 9,87%.

Tablica 3. Rang lista 25 gradova po kriteriju iznosa duga potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje – stanje 31.03.2026. Iznosi u eurima

Rang	Grada/općine	Broj stanovnika**	Broj potrošača	Broj radno sposobnog stanovništva (od 15-64 godine)**	Udio u broju radno sposobnog stanovništva u %	Ukupni dug
1.	Zagreb	767.131	39.411	491.714	8,02	779.635.907
2.	Rijeka	107.964	5.978	66.853	8,94	468.172.442
3.	Split	160.577	6.691	102.351	6,54	84.323.399
4.	Rovišće*	4.144	290	2.619	11,07	70.954.545
5.	Velika Gorica	61.075	3.055	38.840	7,87	57.491.935
6.	Osijek	96.313	4.905	62.091	7,90	57.051.783
7.	Varaždin	43.782	2.081	27.877	7,46	42.063.820
8.	Kastav*	10.202	339	6.462	5,25	34.399.788
9.	Pula	52.220	2.935	32.502	9,03	32.137.204
10.	Zadar	70.779	2.969	44.376	6,69	31.589.373
11.	Čakovec	27.122	2.012	16.979	11,85	31.484.951
12.	Slavonski Brod	49.891	3.071	31.121	9,87	29.625.838
13.	Sisak	40.121	2.947	25.015	11,78	23.248.938
14.	Bjelovar	36.316	2.316	22.610	10,24	22.581.622
15.	Vinkovci	30.842	1.895	19.721	9,61	21.987.389
16.	Samobor	37.435	1.590	24.082	6,60	20.347.731
17.	Sveti Ivan Žabno*	4.343	335	2.707	12,38	20.008.807
18.	Novi Marof*	11.795	390	7.921	4,92	19.657.428
19.	Karlovac	49.377	2.577	30.869	8,35	18.911.288
20.	Šibenik	42.599	1.824	25.963	7,03	18.857.588
21.	Dubrovnik	41.562	1.602	25.797	6,21	18.657.472
22.	Gornji Kneginec*	4.900	275	3.209	8,57	17.882.178
23.	Petrijanec*	4.553	299	2.939	10,17	17.514.119
24.	Koprivnica	28.580	1.335	18.296	7,30	17.109.913
25.	Makarska*	13.301	651	8.482	7,68	16.289.751
	Ukupno	1.796.924	91.773	1.141.396	8,04	1.971.985.208
	Ukupno RH	3.871.833	197.291	2.450.178	8,05	3.050.418.735
	Udio u RH u %	46,41	46,52	46,58		64,65

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

*Grad je na rang listi 25 gradova/općina po iznosu duga potrošača, ali ne i na rang listi 25 gradova/općina po broju potrošača koji nisu podmirili dospelje osnove za plaćanje.

**Izvor DZS, Popis 2021.